

HOTET MOT GENUSVETENSKAP. HOT MOT GENUSFORSKARE.

Etnonationalister och värdekonserverativa partier – många med rötter i fascistiska och neonazistiska rörelser, alla med agendor som är fientliga gentemot feminism – befinner sig i regeringsställning i en rad länder i Europa.

I Ungern har attacken mot genusvetenskap blivit alltmer systematisk. Neofascister och värdekonserverativa som sitter i regeringen kallar genusvetenskap en pseudovetenskap och kräver att ämnet upphör som universitetsämne. I en intervju i *Times Higher Education* (Matthews 2017) säger landets första professor i genusvetenskap, Andrea Petö vid Central European University - en institution som hotas av stängning under nya lagar - att genus används för att mobilisera hat med argumentet att idéer om genus är ett hot mot nationen. Liknande processer äger rum i Polen där vetenskaps- och utbildningsministern förra året föreslog att en rad genusvetenskapliga tidskrifter, inte minst hbtq-inspirerade, skulle fråntas statligt stöd. I Tyskland vill det rasistiska partiet *Alternative für Deutschland* stänga alla genusinstitutioner och stoppa finansieringen

av forskningsfältet, vilket beskrivs som "ovetenskapligt". Samma agenda och syn finns i Sveriges tredje största riksdagsparti, Sverigedemokraterna.

Vi var många genusforskare som, i solidaritet med kollegorna i Turkiet, skrev under ett protestbrev i december 2016 (SGF 2016). Och vi var många forskare som skrev under (334 underskrifter) i protest mot att danska KVINFO:s bibliotek skulle läggas under *Det Kongelige Bibliotek*. Vad som beskrevs som ett administrativt beslut var i grunden ännu ett försök att försvaga den danska genusforskningen. Ett viktigt argument för att förhindra KVINFO från att vara en självständig enhet var att ett genusforskningsbibliotek uppfattades som "politiskt". I en intervju i *Sydsvenskan* (Zillén 2014) berättar Elisabeth Møller Jensen om de trakasserier som avslutades med att en av näthatarna dömdes till 50 dagars fängelse för att på nätet ha uppmanat till "en full Breivik på Kvinfor". Antologin *Anti-Gender Campaigns in Europe* (Kuhar och Paternotte 2017) analyserar denna utveckling och identifierar hur sociala rörelser som ifråga-

sätter feminism, och vad de kallar genusideologier, växer i elva olika länder där feminismen attackeras i nationens (och religionens) namn.

Vad är syftet med att berätta det som alla (som läser *TGV*) förmodligen redan vet, inte minst genom de hot och trakasserier som många genusforskare utsätts för i egenskap av genusforskare? Syftet är att belysa att antifeminism är ett politiskt projekt på frammarsch i Europa och USA. Syftet är också att öppna den teoretiska (och politiska) debatten om vilka strategier som är möjliga och nödvändiga för att försvara och vidareutveckla genusvetenskap som både teoretisk tradition och som akademisk disciplin.

En möjlig (men högst problematiskt) strategi är att förstärka femonationalism och homonationalism som tveklöst fortfarande finns inom fältet, och att skapa en genusvetenskap där tonvikten är försvarandet av jämställdhet som ett "svenskt" nationellt värde. En möjlig strategi (men högst problematiskt) är att understryka fältets vetenskapliga respektabilitet genom des-identifiering från fältets radikala politiska rötter och att ta avstånd från feministiska aktivister som ifrågasätter en binär förståelse av kön, skapar separatistiska rum, kämpar för land och vatten, och gömmer flyktingar.

Jag hoppas att vi väljer en annan väg. En väg där vi fortsätter att lära från och tänka tillsammans med alla som kämpar mot kolonialt förtryck, kapitalistisk exploatering, heterosexism och transfobi.

Diana Mulinari

Styrelseledamot Sveriges genusforskarförbund

Referenser

Kuhar, Roman och Paternotte, David (2017) *Anti-gender campaigns in Europe. Mobilising against equality*. London: Rowman & Littlefield International.

Matthews, David (2017) Gender studies under attack from the new right. *Times Higher Education* 11 maj 2017. <https://www.timeshighereducation.com/news/gender-studies-under-attack-from-new-right> [21 augusti 2017].

SGF (Sveriges genusforskarförbund) (2016) In solidarity with our colleagues in Turkey. <http://www.genusforskning.org/in-solidarity-with-our-colleagues-in-turkey/> [21 augusti 2017].

Zillén, Karin (2014) Ständig storm kring Kvinno. *Sydsvenskan* 23 januari 2014. <https://www.sydsvenskan.se/2014-01-23/standig-storm-kring-kvinfo> [21 augusti 2017].